

Kultur och hälsa – en konferens för framtiden
Sammanställning av dialogmöte 27 november 2019

Cirka 65 personer deltog i dialogmötet

Vilka positiva effekter ser vi av en ökad samverkan mellan kultur- och hälsaområdet?

4 + röster ●●●●

- HÄLSOVINSTER – individ – samhälle
- Att överbygga fördomar, förståelse och bygga broar. Lära känna andra verksamheter stärker.
- Välbefinnande > må bra, lugnande, smärtlindrande
- Istället för att driva parallella processer kommer vi längre genom att utnyttja allas kompetenser och resurser
- Minskad ohälsa = förbättrad hälsa
- Nyttänkande > testa på nya saker
- Möta, uppleva och skapa är lika viktigt
- Kultur kan kombineras med mötesplatser och fysisk aktivitet. Motverkar ensamhet.
- STÄRKER DEMOKRATIN – ökar människors delaktighet och inflytande
- All samverkan är positiv – Kunskapsutbyte
- Effektivt
- Mervärde
- Salutogent perspektiv – fokusera på det friska

1-3 röster ●

Kan anpassa så att det passar alla individer – Mångfald – Ökad tillgänglighet
Samverkan mellan grupper ger samhörighet - Skapar delaktighet – samtal
Ökar jämlikhet i olika socioekonomiska grupper
Ökad förebyggande effekt
Kostnadseffektivt > samverkan gör inköp/utövande billigare
Bred tolkning av kulturbegreppet!
Både förebyggande och vårdande
Få ut existerande kulturutbud > ringar på vattnet > möjliggör en levande landsbygd
Kreativa processer > ökad lönsamhet och meningsfullhet. Skapande som ett verktyg > hälsa.
Kultur blir en naturlig del av hälsoområdet
Skapa nya typer av attraktiva jobb! (variation!)
Låga trösklar till kulturformer
Forskning visar på många positiva effekter. Fortsatt samverkan GER effekter.
Kultur har också ett egenvärde
Bättre resursfördelning och fler förstår vikten av kultur (politiker m.fl.)
Goda exempel. Glädje, gemenskap

Vilka utmaningar finns det i vardagen för att utveckla samverkan mellan kultur- och hälsaområdet?

4 + röster ●●●●

- Kulturen måste finnas med i skolan
- Ta hjälp av ideella föreningar/sector
- Hitta samverkansformer mellan uppdragsgivare och kulturella utövare. MOD!
- "Revirtänkande" motstånd och meningsskiljaktigheter inom och mellan yrkesområden/professioner
- Tungrott med olika system och beslutsvägar
- Ekonomi – finansiering, upphandling, materialkostnader mm.
- Evidensen för värdet av kultur måste lyftas fram
- Skapa hängrännor – minskade stuprör
- Fördomar och misstro mot "mjuka värden" och flum

1–3 röster •

Låta kopplingen KULTUR – HÄLSA – DEMOKRATI genomsyra ALLA processer

Tidskrävande processer

Kulturens infrastruktur – Fysiskt - Materiellt – Professionellt

Se samarbetspotentialen mellan Region Värmland och kulturutövare för att uppnå strategiska mål!

Svårsmatta effekter

Kultur prioriteras lätt bort för andra arbetsuppgifter

Kultur behöver högre status – ökad kunskap och förståelse i befolkningen

Tillgänglighet – sänka trösklar

Skapa förutsättningar kulturskapare > måste få vara egen företagare – se över bidragsregel

Släppa prestige och äganderätt vad gäller lokaler mm. Använda olika tider.

Implementering på beslutandenivå, utbildning och tid behövs för utförandefasen. Inflytande från olika håll, tro på det – motivera.

Vem äger frågan?

Skattekonans bästa väg

Kvantitativ och kvalitativ forskning, olika tolkningar av evidensbegrepp, professionernas "vetorätt" försvårar.

De etiska grundprinciperna kontra förebyggande och hälsofrämjande = konfliktsituation

Rädsla för att "bra" åtgärder ska bli för kostnadsdrivande

Vi ser ohälsan först

Okunnighet – Feghet

Tid – slimmade organisationer saknar tid för nätverkande och sammanhang

Allt måste vara evidensbaserat

Ekonomi – Har jag råd? – Se vad som kan göras utan pengar.

Sjuk-frisk perspektiv

Hur får vi permanent förändring i verksamhet (projektöd)?

Attraktivt Värmland

Skapar mötesplatser och integration

Instrument saknas

För lite forskning i RV eller för lite samverkan FoU-resurser i länet?

Oförmåga att se kulturens betydelse för hela länet?

Kultur konsumtion/utövande/produktion påverkas av bakgrund (uppväxt, utbildning, ekonomi, plats)

Mer kultur med tvång!?

Hur vill vi att kultur & hälsaområdet i Värmland ska se ut år 2030? Vilken utveckling vill vi se?

4 + röster ●●●●

- Vi är över puckeln! Kultur och hälsa är en naturlig del av verksamheten, precis som fysisk aktivitet och idrott.
- Kultur på recept!!!
- Att "behandlingsutbudet" är större – erbjuda konstterapi, tex i sjukvården (eller som i Japan: "natur" på recept = stressänkande
- Alla kulturuttryck är lika viktiga
- Mer pengar till området
- Folkhögskolorna används aktivt för att nå målet "livskvalitet i världsklass" genom kultur och hälsa-insatser
- En kulturarbetare på varje arbetsplats inom kommun och region som bidrar till nya tankesätt (vård och omsorg, psykiatri mm)
- Mer förebyggande/hälsofrämjande hälso- och sjukvård
- Kulturintegrering – en självklar del i allt
- Modiga beslut har gett positiva resultat som skapar stolthet och hopp (politiskt/samhälleligt/individuellt)
- Friskvård och egenvård med kultur som ett naturligt inslag är en självklar del av alla individers liv – i alla åldrar.

1–3 röster ●

Kommunala och regionala hälsoråd med representanter från både hälsobranschen och kultursektorn

Större öppenhet för alternativa behandlingar

Kultur och hälsa ska vara en naturlig del av välfärdsvärmland

Ska ses som en viktig, oumbärlig RESURS

Vi har tydliga mål och naturliga uppdrag i att jobba ihop > symbiosprojekt

Låt professioner jobba ihop mot målet

Mötesplatser, samtal, utveckling

Hela Värmland lever genom att använda tillgänglig kompetens, resurser i länet

Länets bibliotek har utvecklats till naturliga mötesplatser för folkhälsa och samarbetspartners

Idéburen sektor bidrar och tas tillvara

2030 har antalet kulturutövare (amatörer) fördubblats och därmed också antalet besökare på kulturevenemang ökat kraftigt

Kultur som förebyggande arbete för att motverka ohälsa

Vi ser kulturen som en process och inte något statiskt

Kulturuttrycket har ett egenvärde OCH en samhällsfunktion

Göra pilotprojekt och reflektera, uppvärdera processen, vägen dit

Att det finns mycket evidensbaserat

Det finns en checklista/plan för Kultur och hälsa-området, inom varje verksamhet (SKR)

Det finns tydliga samverkansstrukturer mellan olika aktörer

(offentliga/enskilda/ideella/statliga/näringslivet) OCH mellan olika yrkesgrupper

(kulturutövare/vårdpersonal/lärare etc)

Trenden med Värmland "i topp" inom suicid och psykisk ohälsa har vänt. Även brukandet av psykofarmaka har reducerats. Allmän bildningsnivå har höjts.
Kultur istället för gym (eller både och)
Kultur måste få vara i centrum
Förståelse för kultur och hälsa i lärande
Verklighetsanknytning i politiska beslut
Hälsa och kultur erbjuds av alla arbetsgivare till sina anställda
RV anses vara en attraktiv arbetsplats
Minskad socioekonomisk koppling till olika kulturella uttrycksformer med ökad hälsa och jämställdhet.
Minskade fördomar

Vad krävs för att vi ska nå dit?

4 + röster ●●●●

- Anställ fler kulturarbetare inom vård, skola och omsorg
- Större resurser till främjande insatser (inte WO och WM)
- Mer avundsjuka... (goda förebilder)
- Direktiv på alla nivåer (vem äger frågan?)
- Djärva politiker
- Stötta och utveckla föreningsliv och studieförbund
- Modiga beslutsfattare

1–3 röster ●

Länsöverenskommelse behövs > SAMARBETE

Utse styr/uppfoljningsforum inklusive kompetens för att lösa komplexa utmaningar.

"Designkompetens"

Högre tillit och kunskap till kultur/lednings roll – en kulturell värderingsresa

Låt kulturen i sig vara fri

Stöd/låt kultur/hälsa ingå i nationell kunskapsstyrning

Hälso- och sjukvård öppna upp för kultur som resurs och positivt komplement

Att regionen hjälper till att sprida kultur i Värmland – alla mår bättre och motverkar segregation

Checklista

Tydliga mål/förankring

Kommunikation och samverkan

Kulturkluster i varje kommun – lokaler, mötesplatser olika konstarter

Lerins lärlingar som gott exempel > ringar på vattnet

Tillgängliga forskningresultat

Ytterligare forskning på alternativa behandlingar

Bättre samverkan mellan områden och kompetenser

Sökbara pengar för utvecklingsprojekt

En helhetsbild av människor – jobba med hälsa, inte bara ohälsa

Krävs att få med chefer, politiker och alla styrande organ

Utbildning i att känna kulturens kraft

Definiera och problematisera kulturbegreppet i sitt sammanhang

Mer sunt förnuft

Resursoptimering

Få den medicinska och omvårdnadsmissiga omsorgen att fungera

Avskaffa upphandlingssystemet